

Kulturutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om kollektiv förvaltning av upphovsrätt och vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om kollektiv förvaltning av upphovsrätt och vissa lagar som har samband med den (RP 119/2016 rd): Ärendet har remitterats till kulturutskottet för betänkande och till ekonomiutskottet för utlåtande.

Utlåtanden

Utlåtande har lämnats av

- ekonomiutskottet EkUU 30/2016 rd
- lagutskottet LaUU 18/2016 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Marco Grönroos, undervisnings- och kulturministeriet
- upphovsrättsråd Viveca Still, undervisnings- och kulturministeriet
- lagstiftningsråd Maarit Leppänen, justitieministeriet
- överdomare Kimmo Mikkola, marknadsdomstolen
- teamledare Jouko Koitto, Patent- och registerstyrelsen
- jurist Anu Pitkänen, Rundradion
- verksamhetsledare Kirsi Colliander, AV-tuottajien tekijänoikeusyhdistys Tuotos ry
- verkställande direktör Ilmo Laevuo, Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys GRAMEX ry
- vice verkställande direktör Jukka-Pekka Timonen, Kopiosto
- jurist Kai Massa, Turism- och Restaurangförbundet rf
- intressechef Johanna Halkola, RadioMedia
- verksamhetsledare Anne Salomaa, Sanasto rf
- verksamhetsledare Pekka Sipilä, Finska Musikförläggareföreningen rf
- direktör Martti Kivistö, Säveltäjain Tekijänoikeustoimisto Teosto ry
- ordförande Petra Wikström-Van Eemeren, Tekijänoikeuksien käyttäjien neuvottelukunta
- jurist Jussi Mäkinen, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry
- verksamhetsledare Tommi Nilsson, Visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeusyhdistys KU-VASTO ry.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands näringsliv rf
- Skådespelarnas Upphovsrättsorganisation Filmex rf
- Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat - SATU ry
- Finlands Tonsättare rf
- Mediernas Centralförbund rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om kollektiv förvaltning av upphovsrätt och att lagen om rättegång i marknadsdomstolen, konkurrenslagen och lagen om Patent- och registerstyrelsen ändras. Genom propositionen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/26/EU om kollektiv förvaltning av upphovsrätt och närstående rättigheter och gränsöverskridande licensiering av rättigheter till musikaliska verk för användning på nätet på den inre marknaden.

Den föreslagna lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt innehåller bestämmelser om rättsinnehavarnas rättigheter i förhållande till den kollektiva förvaltningsorganisationen, medlemmarnas rättigheter och beslutanderätt samt bevakning av medlemmarnas och rättsinnehavarnas intressen i den kollektiva förvaltningsorganisationen, förvaltning av upphovsrättsersättningar, förvaltning av rättigheter för andra kollektiva förvaltningsorganisationers räkning, en kollektiv förvaltningsorganisationens förhållande till användarna samt den insyn och informationsplikt som ska iakttas vid kollektiv förvaltning. Lagen föreslås dessutom innehålla bestämmelser om gränsöverskridande licensiering av närrättigheter till musikaliska verk.

Patent- och registerstyrelsen föreslås vara den tillsynsmyndighet som förutsätts i direktivet. Detta uppdrag föreslås också bli fogat till lagen om Patent- och registerstyrelsen. Genom en hänvisning som föreslås bli fogad till konkurrenslagen görs det möjligt för Konkurrens- och konsumentverket att till Patent- och registerstyrelsen lämna ut sådana sekretessbelagda handlingar som är nödvändiga för skötseln av tillsynsuppdraget.

Twistemål som grundar sig på den föreslagna lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt avses huvudsakligen bli handlagda i marknadsdomstolen. Hänvisningar och preciserande bestämmelser som gäller detta föreslås bli fogade till lagen om rättegång i marknadsdomstolen.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits. Den tidsfrist för nationellt genomförande som anges i direktivet är den 10 april 2016.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Syftet med propositionen är att nationellt genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv om kollektiv förvaltning av upphovsrätt och närstående rättigheter (2014/26/EU). Direktivet syftar till att upprätta en rättslig ram för verksamhet där kollektiva förvaltningsorganisationer för upphovsrätt förvaltar rättigheter för rättsinnehavarnas räkning. Direktivet är till sin karaktär ett minimiharmoniseringsdirektiv som tillåter att medlemsstaterna inför en mer långtgående reglering.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

Det innehåller bestämmelser om bland annat rättsinnehavarnas rättigheter med avseende på kollektiva förvaltningsorganisationer och dessas skyldigheter gentemot rättsinnehavare samt om de kollektiva förvaltningsorganisationernas förhållande till användarna.

En utgångspunkt för propositionen är att lagen inte ska tillämpas på beslut om godkännande av kollektiva förvaltningsorganisationer som undervisnings- och kulturministeriet har fattat med stöd av upphovsrättslagen och inte heller på åtgärder som baserar sig på detta. Den föreslagna lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt äventyrar enligt propositionen därmed inte det nationella systemet med avtalslicenser.

Kulturutskottet understryker att reformen syftar till att harmonisera de kollektiva förvaltningsorganisationernas verksamhetssätt och göra den kollektiva förvaltningen öppnare och mer ansvarsfull. Det ökar i sin tur det allmänna förtroendet för de kollektiva förvaltningsorganisationerna. Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Kulturutskottet tillstyrker lagförslagen i propositionen, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Ekonomiutskottets utlåtande

Ekonomiutskottet noterar i sitt utlåtandet att det i 3 § föreskrivs om förhållandet mellan den föreslagna lagen och övrig lagstiftning. I 2 mom. står det att konkurrenslagen är primär i förhållande till den föreslagna lagen. På en kollektiv förvaltningsorganisation och en oberoende förvaltningsorganisationens verksamhet ska emellertid bestämmelserna i den föreslagna lagen enligt 1 mom. tillämpas i första hand, och som komplettering till den annan lagstiftning. Under ekonomiutskottets sakkunnigutfrågning framfördes att företrädet inte behöver bestämmas särskilt, eftersom lagförslaget inte påverkar innehållet i eller tillämpningen av konkurrenslagen. Ekonomiutskottet anser att den föreslagna bestämmelsen om att konkurrenslagstiftningen är primär kan leda till osäkerhet och föreslår därför att kulturutskottet överväger att stryka 2 mom. för tydlighetens skull.

Vidare konstaterar ekonomiutskottet att de föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits. Ikraftträdandet innebär ändringar i organiseringen av såväl de berörda organisationernas uppgifter som myndigheternas uppgifter. Den i direktivet angivna fristen för det nationella genomförandet gick ut redan den 10 april 2016. Det brådskar med ikraftträdandet också därför att det pågår en rad avtalsförhandlingar. Ekonomiutskottet ser det som viktigt att bestämmelserna träder i kraft snabbt, men anser samtidigt att också organisationerna och myndigheterna måste ges tillräckligt med tid för att anpassa sin verksamhet.

Lagutskottets utlåtande

Kulturutskottet har begärt utlåtande av lagutskottet om hur 65 och 66 § i lagförslag 1 i propositionen ska tillämpas på enskilda villkor i avtal mellan två avtalsparter. Lagutskottet koncentrerar sig i sitt utlåtande på dessa bestämmelser och på bestämmelser som har ett nära samband med dem. Lagutskottet föreslår att dessa bestämmelser ändras på det sätt som närmare framgår i detaljmotiven i detta betänkande.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

Under sakkunnigutfrågningen i lagutskottet kom det fram att fördelningen av behörigheten mellan marknadsdomstolen och de allmänna domstolarna inte alltid är helt entydig. Särskilt oklart är det när det är fråga om ett tvistemål som gäller industriella rättigheter och upphovsrätt och hör till marknadsdomstolens behörighet och när det är fråga om något annat tvistemål som hör till de allmänna domstolarnas behörighet. Lagutskottet konstaterar i utlåtandet att frågan inte ryms inom ramen för den nu aktuella propositionen. Därför är det inte möjligt att bedöma och avgöra den i samband med riksdagsbehandlingen av denna proposition. Kulturutskottet omfattar lagutskottets ståndpunkt och anser att det är viktigt att de frågor som gäller fördelningen av behörigheten mellan de allmänna domstolarna och marknadsdomstolen behandlas mer ingående i framtiden i form av en separat utredning.

Icke-kommersiell användning

I 7 § i lagförslag 1 föreskrivs det om rättsinnehavares självständiga rätt att bevilja licenser. Enligt bestämmelsen har en rättsinnehavare rätt att, trots en fullmakt enligt 5 § som rättsinnehavaren har gett, efter eget val bevilja licenser för icke-kommersiell användning av verk eller andra skyddade objekt. Enligt propositionen är det i bestämmelsen framför allt fråga om att skapa sådana verksamhetssätt i en kollektiv förvaltningsorganisation som möjliggör egen förvaltning av verk utan att rättsinnehavaren därför blir tvungen att återkalla den fullmakt som har getts till den kollektiva förvaltningsorganisationen.

Vissa sakkunniga menar att betydelsen av icke-kommersiell användning inte skulle ha precisrats i lagens 7 § och motiven till den. Det framfördes å andra sidan att rättsinnehavaren måste få avgöra vilka verk som ska omfattas av egen förvaltning.

Kulturutskottet konstaterar utifrån inkommen utredning att det yttersta syftet med bestämmelsen är att hävda rättsinnehavarnas självbestämmanderätt och i synnerhet framhålla den grundläggande principen att den kollektiva förvaltningen av upphovsrätt är sekundär i förhållande till direkt licensiering av rättigheter. Enligt en sakkunnigutredning har kommissionen genom bestämmelsen önskat säkerställa att rättsinnehavarna kan publicera sina verk med open source- eller creative commons-licens. Denna licensieringsmetod grundar sig på att rättsinnehavaren på förhand och utan motprestation ger tillstånd att använda verket på de villkor som närmare anges i licensen.

Utskottet understryker att bestämmelsen helt enkelt kan tillämpas så att det inte ges en fullmakt på exklusiv överlåtelse av rättigheterna till den kollektiva förvaltningsorganisationen, utan att rättsinnehavaren tillåts att själv licensiera sina verk. Utskottet föreslår inte några ändringar av lagförslagen på denna punkt.

Innehållet i redogörelsen för bindningar

I en del sakkunnigutlåtanden föreslogs att 10 § i lagförslag 1 bör ändras så att en styrelseledamot i samband med redogörelsen för sina bindningar inte behöver uppge inkomster som den kollektiva förvaltningsorganisationen betalat till personen. I praktiken är det frågan om upphovsrättsersättning. Anmälningsskyldigheten befaras hämma möjligheterna att rekrytera styrelseledamöter. Enligt uppgift grundar sig den föreslagna 10 § på artikel 10.2 i direktivet (2014/26/EU), som föresätter att styrelseledamöter i en redogörelse över bindningar ska uppge blanda annat alla ersätt-

Betänkande KuUB 14/2016 rd

ningar som erhållits från den kollektiva förvaltningsorganisationen. Bestämmelsen ska säkerställa att eventuella intressekonflikter upptäcks. Särskilt i en situation där den föreslagna lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt tillåter att ersättningar fördelas i form av stipendier eller i någon annan ordning som grundar sig på ett särskilt beslut av den kollektiva förvaltningsorganisationen som en styrelseledamot kan ha direkt eller indirekt inflytande över, finns det enligt utredningen skäl att sörja för en tillräcklig transparens. I utredningen framhålls dessutom att uppgifterna om den beskattningsbara inkomsten är offentliga i Finland. Kulturutskottet omfattar ekonomiutskottets bedömning att den reglering som föreslås i propositionen är det enklaste sättet att säkerställa den öppenhet direktivet eftersträvar.

Bedömningen av huruvida upphovsrättsersättningarna är skäliga

I föreslagna 35 § i lagförslag 1 föreskrivs det om krav som gäller licensieringsvillkoren. I paragrafens 2 mom. föreskrivs att tarifferna för ensamrätter och rättigheter till ersättning ska vara rimliga. När det bedöms huruvida ersättningarna är rimliga ska följande beaktas:

- 1) det ekonomiska handelsvärdet för användningen av rättigheterna med beaktande av användningens art och omfattning i fråga om verk och andra skyddade objekt,
- 2) det ekonomiska värdet för de tjänster som den kollektiva förvaltningsorganisationen tillhandahåller,
- 3) övriga omständigheter som inverkar på ersättningens rimlighet.

Remissorganen har inte föreslagit några konkreta ändringar i paragrafen, men i fråga om motiveringstexten finns det önskemål dels om en vidare definition, dels om en fördjupning och precisering av motiven. Enligt uppgift följer propositionen på denna punkt tämligen noggrant direktivet och den linje som fastslagits genom konkurrensrättsliga avgöranden som påverkat utformningen av direktivet. Under beredningen av propositionen har det inte föreslagits mer exakta kriterier än de som nu finns i paragrafen.

Kulturutskottet ser det som viktigt att undervisnings- och kulturministeriet aktivt bevakar den faktiska tillämpningen av och rättspraxis i fråga om 35 § om skäliga ersättningar. Utskottet omfattar den i utredningen framförda uppfattningen att det för närvarande inte finns förutsättningar att ta fram mer exakta kriterier.

Begränsning av förande av talan i förhållande till tillsynsmyndigheten

I 56 § i lagförslag 1 föreskrivs det om inledande av tillsynsärenden. Till Patent- och registerstyrelsen får riktas en begäran om åtgärder i fråga om en kollektiv förvaltningsorganisations förfarande eller försummelse som strider mot bestämmelserna i denna lag. Sakkunniga har föreslagit en begränsning av den grupp av personer och sammanslutningar som får lämna en begäran om åtgärder. Den föreslagna gruppen anses vara osedvanligt omfattande. Faran är att klagorätten skulle vara alltför enkel att använda i störande syfte.

Enligt uppgift till utskottet skulle den av sakkunniga föreslagna begränsningen av rätten att lägga fram en begäran om åtgärder stå i konflikt med direktivets krav och allvarligt äventyra de förmåner och intressen som hela direktivet grundar sig på. I direktivet krävs uttryckligen att myndig-

Betänkande KuUB 14/2016 rd

hetstillsynen ska ordnas så att alla vars intressen skyddas genom direktivet, dvs. användare, rättighetshavare, medlemmar, andra kollektiva förvaltningsorganisationer och andra parter kan vända sig till tillsynsmyndigheten.

Kulturutskottet bedömer att den föreslagna bestämmelsen uppfyller direktivets krav på effektiva rättsmedel och effektiv myndighetstillsyn. Utskottet framhåller också att Patent- och registerstyrelsen, som är tillsynsmyndighet, genom 57 § ges osedvanligt stor prövningsrätt i fråga om behovet att vidta åtgärder på grund av en kollektiv förvaltningsorganisations verksamhet. Det är dock viktigt att bevaka hur syftet med lagen uppfylls och hur eventuella åtgärdsbegäranden som endast görs i skadligt syfte inverkar på tillsynsmyndighetens och de kollektiva förvaltningsorganisationernas arbete.

Alternativ tvistlösning

Under sakkunnigutfrågningen framförde representanter för dem som använder upphovsrättigheter att förlikningsförfarandet kunde stärkas i samband med genomförandet av direktivet om kollektiv förvaltning av upphovsrätt. Enligt förslagsställarna finns det på upphovsrättsmarknaden behov av att komplettera domstols- och skiljeförfarandena med ett alternativt förfarande för tvistlösning. Enligt utredning till utskottet förekommer det på den finländska marknaden för upphovsrätter problem i form av långvariga tvister om tariffer. Användarna efterfrågar därför effektivare, snabbare och lättare förfaranden för att avgöra exempelvis tariff tvister.

Enligt utredning till utskottet har man vid beredningen av lagförslaget stannat för att tvisternas antal och art, i synnerhet med hänsyn till de alternativa tvistlösningsförfaranden som redan är tillgängliga, inte talar för ett införande av nya tvistlösningsorgan. Det är på grund av det allvarliga läget för statsfinanserna inte möjligt att i dagsläget bygga upp nya tvistlösningsförfaranden på statens bekostnad.

Kulturutskottet framhåller att enligt gällande lagstiftning kan alla tvister där förlikning är möjlig avgöras genom ett förfarande för alternativ tvistlösning. De allmännast förekommande förfarandena är förlikningsförfarande och skiljeförfarande. Alternativ tvistlösning grundar sig alltid på ett avtal mellan parterna. Det finns redan ett mångsidigt utbud av förlikningsmöjligheter; sådana erbjuds bland annat av Finlands Advokatförbund och Centralhandelskammaren. Som förfarande för alternativ tvistlösning kan parterna numera välja också medling i domstol som den offentliga sektorn organiserar.

Utskottet framhåller att alternativ tvistlösning gynnas av den i propositionen framförda möjligheten att i delegationen för utveckling av kollektiv förvaltning av upphovsrätt behandla strukturella eller annars principiellt viktiga frågor som anknyter till upphovsrättsmarknaden. Utskottet önskar att tvistlösningen i framtiden i ökande utsträckning sker genom alternativ tvistlösning i stället för i domstol. I synnerhet är förlikning ett alternativ som bör befrämjas också genom myndighetsinsatser. I det här sammanhanget finns det dock ingen möjlighet att föreskriva om något särskilt förlikningsförfarande.

DETALJMOTIVERING

Lagförslag 1

3 §. Förhållande till annan lagstiftning. Utskottet har utifrån ekonomiutskottets utlåtande granskat om 2 mom. behövs och är tillräckligt tydligt. Momentet är visserligen inte nödvändigt, men det bidrar till att klargöra förhållandet mellan konkurrenslagen och den föreslagna lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt. Enligt uppgift till utskottet grundar sig särskilt 35 § i den föreslagna lagen i hög grad på EU-domstolens domar i konkurrensärenden. Det kan väcka frågan om konkurrensverket har behörighet att tillämpa konkurrenslagen i situationer där det är frågan om en kollektiv förvaltningsorganisations verksamhet, som regleras i den föreslagna lagen. Därför anser kulturutskottet att den klargörande bestämmelsen om förhållandet mellan konkurrenslagen och lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt bör stå kvar. Utskottet föreslår att bestämmelsens ordalydelse förenklas som följer: "Denna lag påverkar inte tillämpningen av konkurrenslagen (948/2011)."

52 §. Tillträde till gränsöverskridande licensiering. Sakkunniga har föreslagit att 2 mom. stryks eller ändras så att tillämpningen begränsas att gälla endast den situation som avses i 1 mom., dvs. att rättsinnehavarens kollektiva förvaltningsorganisation inte senast den 10 april 2017 beviljar eller erbjuder sig att bevilja gränsöverskridande licenser för näträttigheter till musikaliska verk och inte heller låter en annan kollektiv förvaltningsorganisation representera dessa rättigheter. Enligt ett yttrande skapar det föreslagna 2 mom. en bestående möjlighet till gränsöverskridande parallell licensiering av näträttigheter, vilket direktivet inte kräver.

Enligt inkommen utredning är syftet med det föreslagna 52 § 2 mom. att uttrycka att den kollektiva förvaltningsorganisationen generellt inte får ställa upp några villkor för återkallelse av en fullmakt. I utredningen hänvisas det också till den huvudregel som ingår i 8 § 2 mom. Där framgår förbudet att för återkallelsen ställa som villkor att fullmakten överläts till en annan kollektiv förvaltningsorganisation.

Kulturutskottet föreslår att 2 mom. förtydligas så att det motsvarar det ursprungliga syftet. Enligt ändringen träder en sådan återkallelse av en fullmakt som avses i 1 mom. i kraft omedelbart. I annat fall skulle den kollektiva förvaltningsorganisationen enligt den föreslagna 8 § kunna sätta ut en upp till sex månader lång uppsägningstid för återkallelsen; under den tiden skulle upphovsmannen inte ha någon möjlighet att licensiera sina verk för gränsöverskridande nättjänster. Eftersom den kollektiva förvaltningsorganisationen inte erbjuder licenser för gränsöverskridande musiknättjänster uppstår det inte heller situationer där organisationen skulle orsakas skada av att uppsägningen träder i kraft omedelbart utan uppsägningstid. Utskottets förslag motsvarar den tolkning som man bland annat i Sverige gjort av innehållet i artikel 31 i direktivet.

65 §. Förbjudna avtalsvillkor och förfaranden. Lagutskottet har på kulturutskottets begäran i sitt utlåtande ingående behandlat bestämmelserna om tvistlösning i lagförslag 1. Bestämmelserna i 65 och 66 § i lagförslaget grundar sig på direktivartikel 35.1 om tvistlösning. Enligt den punkten ska medlemsstaterna se till att tvister mellan kollektiva förvaltningsorganisationer och användare rörande i synnerhet gällande och föreslagna licensieringsvillkor eller avtalsbrott kan hänskjutas till domstol eller, om lämpligt, till ett annat oberoende och opartiskt tvistlösningsorgan

Betänkande KuUB 14/2016 rd

med expertis på det immaterialrättsliga området. Normalt behandlar domstolarna bara sådana tvister som gäller redan ingångna avtal. Artikel 35 i direktivet förutsätter ändå att också tvister som gäller föreslagna licensieringsvillkor ska kunna hänskjutas till domstol.

Lagutskottet konstaterar i sitt utlåtande att artikel 35 i direktivet inte verkar förutsätta specifika lösningar eller förfaranden från medlemsstaternas sida. Direktivet föreskriver heller inte några specifika typer av sanktioner eller åtgärder så länge de är effektiva, proportionella och avskräckande (skäl 50 i ingressen). Lagutskottet anser att direktivet ger medlemsstaterna stort handlingsutrymme och inte uttryckligen förutsätter sådana bestämmelser om avtalsvillkoren som avses i den föreslagna 65 § eller sådana förbud av marknadsdomstolen som avses i den föreslagna 66 §.

Propositionens förebild för de föreslagna bestämmelserna har varit den gällande lagen om reglering av avtalsvillkor mellan näringsidkare (1062/1993). I ljuset av propositionsmotiven (s. 82—83) täcker den föreslagna bestämmelsen så kallade typoskäligen avtalsvillkor, alltså villkor som i allmänhet kan anses oskäligen i alla situationer. Ett exempel på ett sådant villkor är enligt lagutskottet ett villkor som ger den ena parten rätt att ensidigt besluta om vilka omständigheter som inverkar på ersättningens storlek.

Med hänsyn till vad det står i motivtexten är, enligt lagutskottets bedömning, avsikten att 65 och 66 § ska tillämpas så att marknadsdomstolen kan förbjuda användning av oskäligen avtalsvillkor och avtalsvillkor som strider mot 35 § också i enskilda fall, dvs. i förhållanden mellan två avtalsparter. Lagutskottet konstaterar i sitt utlåtande att detta skulle vara ett betydande undantag från den lag som använts som förebild (1062/1993) och en nyhet i det finländska rättssystemet, eftersom det är 36 § i lagen om rättshandlingar på förmögenhetsrättens område (228/1929) som tillämpas på oskäligen villkor i enskilda fall och den bestämmelsen inte möjliggör förbud mot att använda villkor som anses oskäligen. Det är enligt lagutskottet varken motiverat eller lämpligt att de förbud som meddelas av marknadsdomstolen i den nu föreslagna lagen ska kunna gälla enskilda fall. Inte heller det direktiv som ska genomföras eller rättsskyddsaspekter förutsätter en sådan lösning. Lagutskottet anser därför att den föreslagna bestämmelsen bör begränsas så att den på samma sätt som sin förebild gäller typoskäligen villkor. Också bristande överensstämmelse med 35 § ska bedömas på samma sätt, alltså hurdant villkoret rent generellt ska anses vara med avseende på användare som är andra parter.

Det som sägs ovan betyder enligt lagutskottet att tvister om enskilda avtal ska föras till domstolen i form av tvistemål.

Lagutskottet fäster dessutom kulturutskottets uppmärksamhet vid att enligt den föreslagna 65 § gäller förbudet mot avtalsvillkor som strider mot 35 § en kollektiv förvaltningsorganisations olika avtalsförhållanden generellt, trots att artikel 35 i direktivet bara förutsätter att tvister om licensieringsvillkor mellan kollektiva förvaltningsorganisationer och användare ska kunna hänskjutas till domstol. Lagutskottet anser att den föreslagna bestämmelsen är alltför omfattande till dessa delar och föreslår därför att förbudet endast ska gälla avtalsförhållanden mellan kollektiva förvaltningsorganisationer och användare.

I den föreslagna 65 § förbjuds organisationer ”tillämpa” avtalsvillkor som är oskäligen eller står i strid med 35 §. Lagutskottet anser att det är mer befogat att ersätta uttrycket med ordet ”använda”

Betänkande KuUB 14/2016 rd

eftersom det bättre säger att förbudet inte har någon direkt inverkan på gällande avtalsförhållanden.

Kulturutskottet instämmer i lagutskottets motiverade ståndpunkt att den föreslagna bestämmelsen bör begränsas att gälla endast typoskäligen villkor. Kulturutskottet föreslår att 65 § ändras på det sätt som föreslås i lagutskottets utlåtande.

66 §. Meddelande av förbud. Med hänvisning till lagutskottets utlåtande och det som sägs ovan om 65 § föreslår kulturutskottet att ordet ”tillämpa” i 1 mom. första meningen ersätts med ordet ”använda”.

67 §. Behörig domstol. De ändringar som föreslås i 65 och 66 § grundar sig enligt lagutskottets utlåtande på att det avsedda förbudet inte gäller tvistemål mellan enskilda avtalsparter, utan i stället handlar om en marknadsrättslig fråga som styr en fungerande marknad. För att klargöra detta behöver också 67 § ändras. Där föreskrivs det att tvistemål som grundar sig på olika kapitel i lagen ska handläggas dels i marknadsdomstolen, dels i tingsrätten. Eftersom det i 65 och 66 § i 11 kap. inte handlar om tvistemål, vilket konstateras ovan, bör hänvisningen till det kapitlet strykas i 67 §. Dessutom föreslår lagutskottet i sitt utlåtande att paragrafrubriken ändras så att den anger att paragrafen gäller behörig domstol ”i tvistemål”. Av tydlighetsskäl är det också motiverat att dela upp paragrafen i två moment.

Kulturutskottet instämmer i lagutskottets ståndpunkt i frågan och föreslår att paragrafen ändras i enlighet med det.

69 §. Övergångsbestämmelser. Enligt 2 mom. ska kollektiva förvaltningsorganisationer senast den 10 oktober 2016 ge rättsinnehavare den information som avses i 9 § och som gäller deras rättigheter enligt lagen. Bestämmelsen inklusive den utsatta tiden grundar sig på artikel 5.8 i direktivet.

Kulturutskottet konstaterar att det nationella genomförandet av direktivet har försenats och i fråga om den aktuella bestämmelsen passerat den exakta tid som anges i direktivet. Utskottet föreslår därför en tidsfrist på tre månader från lagens ikraftträdande för lämnandet av den information som avses 2 mom.

Övergångsbestämmelsen i 3 mom. tillkom med tanke på att den föreslagna lagen träder i kraft under pågående räkenskapsperiod, som enligt uppgift följer kalenderåret för de kollektiva förvaltningsorganisationernas del. Syftet med bestämmelsen var delvis att underlätta insynsrapporteringen för dessa organisationer under den första räkenskapsperioden. Med hänsyn till tidpunkten för behandlingen av lagförslaget ser kulturutskottet det som ändamålsenligt att den föreslagna lagen träder i kraft den 1 januari 2017. Därför behövs inte 3 mom., och utskottet föreslår att det stryks. Utskottets ändringsförslag medför att 4—6 mom. blir nya 3—5 mom.

Med hänvisning till det som sägs ovan om 2 och 3 mom. föreslår kulturutskottet att bestämmelserna om tidsfrister i 4 och 5 mom. (de nya 3 och 4 mom.) ändas så att de åtgärder enligt momentet som anknyter till organisationens stadgar eller sammansättning av styrelse eller förvaltningsråd ska vidtas inom sex månader från det att lagen trätt i kraft.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

68 §. Ikraftträdande. Med hänvisning till det som konstaterats i fråga om 69 § 3 mom. föreslår utskottet att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2017.

Lagförslag 2

1 kap.

6 §. Marknadsrättsliga ärenden. Kulturutskottet hänvisar till lagutskottets utlåtande och föreslår att 2 mom. 4 punkten förkortas och förtydligas.

”Som marknadsrättsliga ärenden handlägger marknadsdomstolen också följande ärenden som hör till dess behörighet: (...)

4) ärenden som gäller meddelande av förbud enligt 66 § i lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt.”

Ikraftträdande. Med hänvisning till det som konstaterats i fråga om 68 och 69 § i lagförslag 1 föreslår utskottet att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2017.

Lagförslag 3

Ikraftträdande. Med hänvisning till det som konstaterats i fråga om 68 och 69 § i lagförslag 1 föreslår utskottet att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2017.

Lagförslag 4

Ikraftträdande. Med hänvisning till det som konstaterats i fråga om 68 och 69 § i lagförslag 1 föreslår utskottet att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2017.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kulturutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1, 2, 3 och 4 i proposition RP 119/2016 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om kollektiv förvaltning av upphovsrätt

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att trygga självbestämmanderätten för innehavare av upphovsrätt och närstående rättigheter, främja upphovsrättsmarknadens funktion och säkerställa att den kollektiva förvaltningen av upphovsrätt och närstående rättigheter sköts ansvarsfullt, effektivt och transparent i förhållande till rättsinnehavare och användare.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om kollektiv förvaltning av upphovsrätt inom sådana kollektiva förvaltningsorganisationer som avses i 4 § 1 punkten. Det som föreskrivs i 42—52 § ska endast tillämpas på kollektiva förvaltningsorganisationer som företräder rättsinnehavare till musikaliska verk.

Bestämmelserna i 5—9 §, 22 § 1 mom., 24, 25 och 33—39 §, 40 § 1 mom. 1 och 3—9 punkten samt 53—62 § tillämpas på sådana oberoende förvaltningsorganisationer som avses i 4 § 2 punkten.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

På en kollektiv förvaltningsorganisation och en oberoende förvaltningsorganisation verksamhet tillämpas i första hand bestämmelserna i denna lag, och som komplettering till dem annan lagstiftning till den del något annat inte följer av denna lag.

Denna lag **påverkar inte tillämpningen av** konkurrenslagen (948/2011).

Denna lag påverkar inte den behörighet som undervisnings- och kulturministeriet har enligt upphovsrättslagen (404/1961). Om ett beslut om godkännande av en kollektiv förvaltningsorganisation som undervisnings- och kulturministeriet har fattat med stöd av upphovsrättslagen står i strid med denna lag, ska beslutet om godkännande iakttagas.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *kollektiv förvaltningsorganisation* en juridisk person som medlemmarna i den äger eller har bestämmande inflytande i eller som inte drivs i vinstsyfte och vars enda eller huvudsakliga syfte är att med stöd av fullmakt förvalta upphovsrätt eller närstående rättigheter för rättsinnehavarnas gemensamma räkning,

2) *oberoende förvaltningsorganisation* en vinstdrivande juridisk person som rättsinnehavarna inte, vare sig direkt, indirekt, helt eller delvis, äger eller har bestämmande inflytande i, och vars enda eller huvudsakliga syfte är att med stöd av fullmakt förvalta upphovsrätt eller närstående rättigheter för rättsinnehavarnas gemensamma räkning,

3) *stämma* ett föreningsmöte eller fullmäktigmöte enligt föreningslagen (503/1989), en andelsstämma eller ett fullmäktige enligt lagen om andelslag (421/2013), en bolagsstämma enligt aktiebolagslagen (624/2006), ett europaandelslags andelsstämma enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) samt ett europabolags bolagsstämma enligt rådets förordning (EG) nr 2157/2001 om stadga för europabolag,

4) *rättsinnehavare* en fysisk eller juridisk person som innehar upphovsrätt eller en närstående rättighet eller som med stöd av ett avtal om nyttjande av rättigheter eller med stöd av lagstiftningen har rätt till en andel av upphovsrättsersättningarna; som rättsinnehavare betraktas dock inte en kollektiv förvaltningsorganisation eller en oberoende förvaltningsorganisation,

5) *användare* en fysisk eller juridisk person som använder eller vill använda ett verk eller något annat skyddat objekt på ett sätt som förutsätter tillstånd av rättsinnehavaren eller betalning av ersättning till rättsinnehavaren,

6) *medlem* en rättsinnehavare eller en sådan sammanslutning eller en sådan stiftelse som företräder rättsinnehavare (*medlemssammanslutning*), som är medlem i en kollektiv förvaltningsorganisation som drivs i förenings- eller andelslagsform eller är aktieägare i en kollektiv förvaltningsorganisation som drivs i aktiebolagsform,

7) *licens* ett tillstånd genom vilket det beviljas rätt att använda ett genom upphovsrätt eller närstående rättighet skyddat verk eller något annat skyddat objekt, eller ett avtal om ersättning för att använda ett verk eller något annat skyddat objekt,

Betänkande KuUB 14/2016 rd

8) *representationsavtal* ett avtal genom vilket en kollektiv förvaltningsorganisation befullmäktigar (*befullmäktigande kollektiv förvaltningsorganisation*) en annan kollektiv förvaltningsorganisation att förvalta upphovsrätt och närstående rättigheter (*licensbeviljande kollektiv förvaltningsorganisation*),

9) *näträttigheter till musikaliska verk* en i 2 § i upphovsrättslagen avsedd rätt att, då rätten behövs för att tillhandahålla en nättjänst, framställa exemplar av ett verk och rätt att göra det tillgängligt för allmänheten, på trådbunden eller trådlös väg, vilket även omfattar överföring av verket på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till verket från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

2 kap.

Rättsinnehavarnas rättigheter

5 §

Rättsinnehavares rätt att välja kollektiv förvaltningsorganisation

En rättsinnehavare har rätt att direkt eller indirekt ge en valfri kollektiv förvaltningsorganisation fullmakt att förvalta upphovsrätt eller närstående rättigheter, kategorier av rättigheter eller typer av verk eller andra skyddade objekt enligt eget val för valfria områden, oberoende av vilken medlemsstat inom Europeiska unionen den kollektiva förvaltningsorganisationen är etablerad i, vilken rättsinnehavarens nationalitet är och vilken stat inom Europeiska unionen rättsinnehavaren är bosatt eller etablerad i.

En fullmakt enligt 1 mom. ska vara uttrycklig och specificerad. Den ska också vara skriftlig eller kunna verifieras på annat sätt.

Om den kollektiva förvaltningsorganisationen inte har grundade skäl att avslå en begäran om förvaltning av rättigheter i överensstämmelse med fullmakten är den skyldig att förvalta dem, förutsatt att detta ingår i organisationens verksamhetsområde.

6 §

Förbud att ålägga rättsinnehavare onödiga skyldigheter

En kollektiv förvaltningsorganisation ska agera i bästa intresse för de rättsinnehavare vars upphovsrätt eller närstående rättigheter den representerar. Den kollektiva förvaltningsorganisationen får inte ålägga rättsinnehavare som den företräder skyldigheter som inte behövs för skyddet av deras rättigheter och intressen eller för en effektiv förvaltning av deras upphovsrätt och närstående rättigheter.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

7 §

Rättsinnehavares självständiga rätt att bevilja licenser

En rättsinnehavare har rätt att, trots en fullmakt enligt 5 § som rättsinnehavaren har gett, efter eget val bevilja licenser för icke-kommersiell användning av verk eller andra skyddade objekt.

8 §

Rättsinnehavares rätt att återkalla en fullmakt som gäller kollektiv förvaltning

En rättsinnehavare har rätt att återkalla, helt eller delvis, en i 5 § avsedd fullmakt genom att anmäla detta till den kollektiva förvaltningsorganisationen.

Den kollektiva förvaltningsorganisationen får för återkallelsen sätta ut en rimlig uppsägnings-tid som är högst sex månader eller förutsätta att återkallelsen träder i kraft vid utgången av den räkenskapsperiod då anmälan gjordes. Den kollektiva förvaltningsorganisationen får inte för återkallelsen ställa som villkor att förvaltningen av de rättigheter eller kategorier av rättigheter eller typer av verk och andra skyddade objekt som återkallelsen gäller anförtros en annan kollektiv förvaltningsorganisation, och den får inte heller ställa andra oskäligen villkor. Återkallelsen av fullmakten inverkar inte på villkoren för licenser som har beviljats före uppsägnings-tidens utgång, på rättsinnehavarens rätt till upphovsrättsersättningar som tillhör rättsinnehavaren eller på den kollektiva förvaltningsorganisationens skyldigheter enligt 19—26, 39, 49 och 64 §.

Bestämmelserna i denna paragraf om rättsinnehavarens rätt att återkalla en fullmakt tillämpas också på en sådan medlemssammanslutning i en kollektiv förvaltningsorganisation till vilken rättsinnehavaren har överfört förvaltningen av sina rättigheter.

9 §

Rättsinnehavares rätt att få information om sina till fullmakten anknyttande rättigheter och om villkoren för återkallelse av fullmakt

Innan en rättsinnehavare i enlighet med 5 § 2 mom. ger en fullmakt som gäller kollektiv förvaltning av upphovsrätt eller närstående rättigheter ska den kollektiva förvaltningsorganisationen eller den sammanslutning eller den stiftelse som tar emot fullmakten för organisationens räkning informera rättsinnehavaren om dennes rättigheter enligt 5 § 1 mom., 7 § och 8 § 1 mom. samt om de förutsättningar för återkallelse av fullmakten som avses i 8 § 2 mom.

10 §

Rättsinnehavares rättigheter vid skötseln av ärenden

En rättsinnehavare har rätt att sköta sina ärenden hos en kollektiv förvaltningsorganisation och få den i 25 och 39 § avsedda informationen på finska eller svenska efter eget val. Fullmakten, villkoren för återkallelse av fullmakt och den information som avses i 9 § ska tillhandahållas på finska och svenska.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

En kollektiv förvaltningsorganisation ska ge rättsinnehavarna möjlighet att kommunicera med organisationen på elektronisk väg.

3 kap.

Medlemmarnas rättigheter och beslutanderätt i en kollektiv förvaltningsorganisation

11 §

Rätt att bli medlem i en kollektiv förvaltningsorganisation

I en kollektiv förvaltningsorganisation ska anges de förutsättningar enligt vilka en rättsinnehavare eller en sammanslutning eller en stiftelse som företräder rättsinnehavare ska godtas som medlem i organisationen. Om medlemskapsvillkoren inte anges uttömmande i stadgarna eller bolagsordningen, kan stämman bestämma dem mer ingående.

Medlemskapsvillkoren enligt 1 mom. ska baseras på objektiva, transparenta och icke-diskriminerande kriterier.

Om en kollektiv förvaltningsorganisation inte godtar en ansökan om medlemskap, ska den inom rimlig tid ge den som ansökt om medlemskap ett motiverat skriftligt beslut.

12 §

Rätt att delta i en kollektiv förvaltningsorganisationens beslutsfattande

Bolagsordningen eller stadgarna för en kollektiv förvaltningsorganisation ska inbegripa lämpliga och effektiva mekanismer för medlemmarnas deltagande i organisationens beslutsfattande. Deltagande bör vara möjligt även genom datakommunikation eller med något annat tekniskt hjälpmedel, om inte detta kan anses vara uppenbart onödigt eller orimligt med beaktande av antalet rättsinnehavare, rättsinnehavarnas hemvist- eller etableringsstat samt kostnaderna för att ordna och möjligheterna att genomföra distansdeltagande. Medlemmar som tillhör olika kategorier av rättsinnehavare ska vara rättvist och balanserat representerade vid beslutsfattandet.

En medlem har rätt att ge ett ombud fullmakt att delta i stämman. Medlemmarnas rätt att anlita ombud kan begränsas endast av särskilda skäl. Vid stämman har ett ombud samma rättigheter som den medlem som utsett ombudet, och ombudet ska rösta i enlighet med de instruktioner medlemmen har gett. Ombudets fullmakt gäller för en enda stämma.

13 §

Stämma

Medlemmarna i en kollektiv förvaltningsorganisation har rätt att delta i stämman och utöva rösträtt vid den. I den kollektiva förvaltningsorganisationens stadgar, bolagsordning eller medlemskapsvillkor kan rösträtten begränsas endast på basis av medlemskapets varaktighet eller beloppet av upphovsrättsersättningar som har mottagits av eller är utestående till medlemmarna och förutsatt att dessa grunder fastställs och tillämpas objektivt och proportionerligt.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

Stämman ska sammankallas åtminstone en gång per år.

I stadgarna för en kollektiv förvaltningsorganisation som har formen av förening eller andelslag får det med avvikelse från 1 och 2 mom. dock bestämmas att medlemmarnas beslutanderätt i alla eller i vissa ärenden utövas av fullmäktigmötet eller av fullmäktige, som medlemmarna väljer med högst fyra års mellanrum. En ytterligare förutsättning är att det säkerställs att medlemmarna kan delta på ett lämpligt och effektivt sätt i valet av fullmäktige och att medlemmar som tillhör olika kategorier av rättsinnehavare är rättvist och balanserat representerade vid fullmäktigmötet eller i fullmäktige.

14 §

Ärenden som ska avgöras av stämman

Utöver det som föreskrivs i någon annan lag ska en kollektiv förvaltningsorganisationens stämma besluta om följande:

- 1) villkoren för medlemskap i den kollektiva förvaltningsorganisationen, om det inte bestäms om dem i stadgarna eller bolagsordningen,
- 2) utnämning och avskedande av ledamöter i den kollektiva förvaltningsorganisationens övervakningsorgan enligt 15 § samt arvoden och andra förmåner till dem,
- 3) de allmänna principerna för fördelning av upphovsrättsersättningar till rättsinnehavare,
- 4) användning av upphovsrättsersättningar som inte kan fördelas och de allmänna principerna för användning av sådana medel,
- 5) de allmänna principerna för investering av upphovsrättsersättningar och av inkomster som härrör från investerade upphovsrättsersättningar,
- 6) de allmänna principerna för avdrag från upphovsrättsersättningar och från inkomster som härrör från investerade upphovsrättsersättningar,
- 7) principerna för riskhantering,
- 8) principerna för förvärv och försäljning av samt inteckningar i fast egendom,
- 9) fusioner, inrättande av dottersammanslutning och godkännande av förvärv av andra sammanslutningar eller andelar eller rättigheter i andra sammanslutningar, samt andra betydande organisatoriska förändringar som är av betydelse för den kollektiva förvaltningen av upphovsrätt,
- 10) upptagande av lån, utlåning och säkerheter för lån,
- 11) godkännande av den årliga insynsrapport som avses i 41 §.

I frågor som avses i 1 mom. 7—10 punkten kan beslutanderätten genom beslut av stämman eller med stöd av en bestämmelse i stadgarna eller bolagsordningen delegeras till det i 15 § avsedda övervakningsorganet.

Om det är ett förvaltningsråd som är den kollektiva förvaltningsorganisationens övervakningsorgan enligt 15 §, kan stämman delegera beslutanderätt till detta också i frågor som avses i 1 mom. 1 punkten.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

4 kap.

Bevakning av medlemmars och rättsinnehavares intressen i kollektiva förvaltningsorganisationer

15 §

Övervakningsorgan i sammanslutningar

En kollektiv förvaltningsorganisation ska ha ett av stämman utsett övervakningsorgan där organisationens medlemmar från olika kategorier av rättsinnehavare är rättvist och balanserat representerade. Den kollektiva förvaltningsorganisationens verkställande direktör och andra som är anställda hos organisationen får inte vara ledamöter i övervakningsorganet.

I en kollektiv förvaltningsorganisation med monistisk styrelsemodell fungerar organisationens styrelse som övervakningsorgan. I en kollektiv förvaltningsorganisation med dualistisk styrelsemodell fungerar organisationens förvaltningsråd som övervakningsorgan.

Utöver det som någon annanstans i lag föreskrivs om övervakningsorganets uppgifter ska övervakningsorganet

1) övervaka den i 17 § 1 mom. avsedda personens verksamhet och sätt att sköta sitt uppdrag samt verkställandet av stämmans beslut och i synnerhet uppfyllandet av de allmänna principer som anges i 14 § 1 mom. 3—6 punkten,

2) utöva den beslutanderätt som stämman har delegerat till det enligt 14 § 2 och 3 mom.,

3) årligen rapportera till stämman om iakttagelser som gjorts i övervakningsverksamheten och om utövandet av beslutanderätt som delegerats enligt 2 punkten.

16 §

Övervakningsorgan i stiftelser

I syfte att skydda rättsinnehavarnas intressen ska det i stadgarna för en kollektiv förvaltningsorganisation som har formen av stiftelse bestämmas att ett i 3 kap. 19 § i stiftelselagen (487/2015) avsett förvaltningsråd ska inrättas. De olika kategorierna av rättsinnehavare ska vara rättvist och balanserat representerade i förvaltningsrådet.

Förvaltningsrådet ska sammankallas åtminstone en gång per år.

Utöver det som förvaltningsrådet ska besluta om enligt stiftelselagen ska en kollektiv förvaltningsorganisationens förvaltningsråd besluta om följande:

1) utnämning av styrelseledamöterna,

2) arvoden och andra förmåner till styrelseledamöterna och verkställande direktören,

3) de allmänna principer enligt vilka upphovsrättsersättningar fördelas till rättsinnehavare,

4) användning av upphovsrättsersättningar som inte kan fördelas och de allmänna principerna för användning av sådana medel,

5) de allmänna principerna för investering av upphovsrättsersättningar och av inkomster som härrör från investerade upphovsrättsersättningar,

6) de allmänna principerna för avdrag från upphovsrättsersättningar och från inkomster som härrör från investerade upphovsrättsersättningar,

7) principerna för riskhantering.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

17 §

Ledning av en kollektiv förvaltningsorganisations affärsverksamhet

En kollektiv förvaltningsorganisation ska ha en verkställande direktör eller någon annan i organisationens tjänst varande person med ansvar för organisationens dagliga ledning som svarar för ledningen av organisationens affärsverksamhet.

Den som avses i 1 mom. ska leda den kollektiva förvaltningsorganisationens dagliga förvaltning i enlighet med styrelsens riktlinjer och anvisningar.

Den som avses i 1 mom. ska ge det i 15 och 16 § avsedda övervakningsorganet och ledamöterna i det de upplysningar som övervakningsorganet behöver för att sköta sitt uppdrag.

18 §

Undvikande av intressekonflikter

En kollektiv förvaltningsorganisation ska vidta rimliga åtgärder för att identifiera och förebygga intressekonflikter och för att begränsa deras inverkan på de gemensamma intressena hos de rättsinnehavare som organisationen företräder.

Den kollektiva förvaltningsorganisationens verkställande direktör eller den som svarar för den dagliga ledningen samt varje ledamot av övervakningsorganet ska i det syfte som anges i 1 mom. till stämman årligen lämna en individuell redogörelse för sina bindningar som gäller rådande eller potentiella konflikter mellan sina personliga intressen och den kollektiva förvaltningsorganisationens intressen samt mellan de skyldigheter som personen i fråga har gentemot den kollektiva förvaltningsorganisationen och andra juridiska och fysiska personer. Redogörelsen för bindningar ska innehålla åtminstone följande information:

1) ägarandel eller annan förmögenhetsrättslig ställning i den kollektiva förvaltningsorganisationen,

2) lön och arvoden som den kollektiva förvaltningsorganisationen under den föregående räkenskapsperioden betalade till personen, inbegripet frivilliga pensionsförsäkringar, naturaförmåner och förmåner av annat slag,

3) upphovsrättsersättningar som personen i egenskap av rättsinnehavare fick av den kollektiva förvaltningsorganisationen under den föregående räkenskapsperioden,

4) uppgifter om andra sådana rättigheter och förmåner eller en sådan ställning i den kollektiva förvaltningsorganisationen eller i en sammanslutning eller en stiftelse som den kollektiva förvaltningsorganisationen äger eller har bestämmande inflytande i, som kan vara av betydelse för personens förutsättningar att sköta sitt uppdrag.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

5 kap.

Förvaltning av upphovsrättsersättningar

19 §

Omsorg vid inkassering och förvaltning av upphovsrättsersättningar

En kollektiv förvaltningsorganisation ska iaktta omsorg vid inkassering och förvaltning av upphovsrättsersättningar.

20 §

Åtskiljande av upphovsrättsersättningar och andra tillgångar

En kollektiv förvaltningsorganisation ska i sina räkenskaper hålla följande åtskilda:

- 1) upphovsrättsersättningar och inkomster som härrör från investerade upphovsrättsersättningar,
- 2) egna tillgångar och inkomster som härrör från egen verksamhet.

En kollektiv förvaltningsorganisation får inte använda upphovsrättsersättningar eller inkomster som härrör från investerade upphovsrättsersättningar för andra ändamål än fördelning till rättsinnehavarna, om inte stämman enligt 14 § eller en stiftelses förvaltningsråd enligt 16 § har beslutat något annat.

Utestående upphovsrättsersättningar som inom den tid som föreskrivs i 24 § inte kan fördelas på grund av att rättsinnehavaren inte har kunnat identifieras eller nås ska i den kollektiva förvaltningsorganisationen räkenskaper hållas åtskilda från övriga tillgångar.

21 §

Investering av upphovsrättsersättningar

En kollektiv förvaltningsorganisation ska följa det beslut om allmänna principer för investeringsverksamhet som stämman eller, om organisationen har formen av stiftelse, dess förvaltningsråd har fattat.

Utöver det som föreskrivs i 1 mom. ska den kollektiva förvaltningsorganisationen

- 1) se till att det vid en potentiell intressekonflikt säkerställs att investeringens enda syfte är att tillgodose intressena hos de rättsinnehavare med avseende på vilka upphovsrättsersättningarna har inkasserats,
- 2) investera tillgångarna så att skyddet för investeringarna samt investeringarnas säkerhet, likviditet och avkastning tryggas,
- 3) diversifiera tillgångarna tillräckligt för att undvika för stor betoning på någon viss tillgång och ackumulering av risker.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

22 §

Förvaltningsavgift och andra avdrag

En kollektiv förvaltningsorganisation är skyldig att ge de rättsinnehavare som den företräder information om den gällande förvaltningsavgiften och om andra avdrag från upphovsrättsersättningar och från inkomster som härrör från investerade upphovsrättsersättningar.

De avgifter som en kollektiv förvaltningsorganisation tar ut för sina tjänster och andra avdrag ska vara rimliga i förhållande till tjänsternas beskaffenhet och omfattning, och de får inte överskrida de motiverade och faktiska kostnader som organisationen har för att förvalta upphovsrätt och närstående rättigheter.

23 §

Jämlik tillgång till tjänster och förmåner som erbjuds med avseende på rättsinnehavares gemensamma ändamål

Om upphovsrättsersättningar eller inkomster som härrör från investerade upphovsrättsersättningar genom beslut av en kollektiv förvaltningsorganisation används för ändamål som är gemensamma för rättsinnehavarna eller en viss kategori av rättsinnehavare, ska de tjänster eller andra förmåner som erbjuds vara tillgängliga för rättsinnehavarna på lika villkor.

24 §

Skyldighet att fördela upphovsrättsersättningar rättidigt

Upphovsrättsersättningar ska fördelas till rättsinnehavarna så snabbt och korrekt som möjligt i enlighet med de allmänna fördelningsprinciper som den kollektiva förvaltningsorganisationen har fastställt.

Upphovsrättsersättningarna ska betalas ut till rättsinnehavarna inom nio månader från utgång-
en av den räkenskapsperiod under vilken ersättningarna inkasserades, om inte detta är omöjligt.

25 §

Information som ska ingå i redovisningen till rättsinnehavarna

En kollektiv förvaltningsorganisation ska åtminstone en gång per år ge de rättsinnehavare till vilka den har tillskrivit eller betalat upphovsrättsersättningar för räkenskapsperioden i fråga åtminstone följande information:

- 1) alla kontaktuppgifter som rättsinnehavaren har gett den kollektiva förvaltningsorganisationen för att denna ska kunna identifiera och nå rättsinnehavaren,
- 2) de upphovsrättsersättningar som har tillskrivits rättsinnehavaren,
- 3) de ersättningsbelopp som den kollektiva förvaltningsorganisationen har betalat ut till rättsinnehavaren per kategori av förvaldade rättigheter och typ av användning,
- 4) specifika uppgifter om den användning och den användningsperiod till vilken utbetalningen hänför sig, om rapporteringen från användarna möjliggör detta,

Betänkande KuUB 14/2016 rd

- 5) avdrag för förvaltningsavgifter,
- 6) avdrag för annat än förvaltningsavgifter,
- 7) alla upphovsrättsersättningar som hänför sig till någon tidigare räkenskapsperiod och som ännu inte har utbetalats till rättsinnehavaren.

Det som föreskrivs i 1 mom. gäller också sådana medlemssammanslutningar i den kollektiva förvaltningsorganisationen som förmedlar upphovsrättsersättningar vidare till rättsinnehavare.

26 §

Skyldighet att vidta tillräckliga åtgärder för att identifiera rättsinnehavare

En kollektiv förvaltningsorganisation ska vidta tillräckliga åtgärder för att identifiera och nå rättsinnehavarna i de fall där rapporteringen av användningen av verk och andra skyddade objekt möjliggör detta. När åtgärdernas tillräcklighet bedöms ska hänsyn tas till rättsinnehavarnas ekonomiska intressen, förekomsten av informationskällor som gör det möjligt att identifiera och nå rättsinnehavare samt kostnaderna för att identifiera och nå rättsinnehavare. Den kollektiva förvaltningsorganisationen ska på sin webbplats offentliggöra information på finska och svenska om det förfarande som den iakttar för att identifiera och nå rättsinnehavare.

En kollektiv förvaltningsorganisation ska, inom ett år från utgången av den räkenskapsperiod då upphovsrättsersättningarna inkasserades, för de rättsinnehavare som den företräder och för medlemmar och andra kollektiva förvaltningsorganisationer tillgängliggöra följande information som den förfogar över om verk och andra skyddade objekt beträffande vilka en eller flera rättsinnehavare inte har identifierats eller nåtts:

- 1) verkets eller det skyddade objektets titel,
- 2) rättsinnehavarens namn,
- 3) förläggarens eller producentens namn,
- 4) annan relevant information som den kollektiva förvaltningsorganisationen har tillgång till och som kan bidra till att identifiera eller nå rättsinnehavaren.

Om en rättsinnehavare inte har identifierats och nåtts inom två år från utgången av den räkenskapsperiod under vilken upphovsrättsersättningen inkasserades, ska den kollektiva förvaltningsorganisationen på sin webbplats offentliggöra informationen enligt 2 mom. om verket och rättsinnehavarna.

27 §

Användning av upphovsrättsersättningar som inte kan fördelas

Om utestående upphovsrättsersättningar inte kan fördelas till en rättsinnehavare inom tre år från utgången av den räkenskapsperiod då upphovsrättsersättningarna inkasserades anses ersättningarna vara upphovsrättsersättningar som inte kan fördelas, förutsatt att den kollektiva förvaltningsorganisationen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att identifiera rättsinnehavarna i enlighet med 26 §.

Bestämmelser om fattandet av beslut om användningen av upphovsrättsersättningar som inte kan fördelas finns i 14 och 16 §.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

6 kap.

Förvaltning av rättigheter för andra kollektiva förvaltningsorganisationers räkning

28 §

Förbud att diskriminera rättsinnehavare som företräds genom representationsavtal

En licensbeviljande kollektiv förvaltningsorganisation får inte tillämpa andra villkor gällande sådana rättsinnehavares rättigheter som den förvaltar med stöd av ett representationsavtal som den ingått med en befullmäktigande kollektiv förvaltningsorganisation, och den får inte heller i övrigt diskriminera sådana rättsinnehavare.

29 §

Rätt för en licensbeviljande kollektiv förvaltningsorganisation att göra avdrag från upphovsrättsersättningar

En licensbeviljande kollektiv förvaltningsorganisation får inte göra andra avdrag från upphovsrättsersättningar än avdrag för förvaltningsavgiften, om den inte uttryckligen har avtalat om andra avdrag med den befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisationen.

30 §

Fördelning av upphovsrättsersättningar med stöd av representationsavtal

En licensbeviljande kollektiv förvaltningsorganisation ska regelbundet och korrekt till befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisationer fördela de upphovsrättsersättningar som ska betalas via dem. Upphovsrättsersättningen ska betalas ut till den befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisationen snarast möjligt och senast inom nio månader från utgången av den räkenskapsperiod under vilken upphovsrättsersättningen inkasserades, om inte detta är omöjligt.

31 §

Information som ska ges till befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisationer

En licensbeviljande kollektiv förvaltningsorganisation ska minst en gång per år göra åtminstone följande information tillgänglig på elektronisk väg för varje förvaltningsorganisation för vars räkning den under den relevanta perioden förvaltar rättigheter genom ett representationsavtal:

1) en specificerad redogörelse för de upphovsrättsersättningar som ska redovisas till den befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisationen eller till rättsinnehavare som denna företräder,

2) de utestående upphovsrättsersättningar som hänför sig till någon räkenskapsperiod,

3) avdrag som gjorts för förvaltningsavgifter,

4) avdrag som gjorts för annat än förvaltningsavgifter, om de kollektiva förvaltningsorganisationerna har avtalat sinsemellan om sådana avdrag,

Betänkande KuUB 14/2016 rd

5) uppgift om licenser som beviljats eller vägrats i fråga om verk och andra skyddade objekt som omfattas av representationsavtalet,

6) beslut som fattats vid stämman, till den del de är relevanta för förvaltningen av rättigheter genom representationsavtal.

32 §

Skyldighet att rättidigt fördela vidareförmedlade upphovsrättsersättningar

En befullmäktigande kollektiv förvaltningsorganisation, eller en medlemssammanslutning i en sådan, som erhållit upphovsrättsersättningar för vidareförmedling till rättsinnehavarna, ska fördela ersättningarna snarast möjligt och senast inom sex månader efter att ersättningarna tagits emot, om inte detta är omöjligt.

7 kap.

En kollektiv förvaltningsorganisations förhållande till användare

33 §

Skyldighet att erbjuda en licens

En kollektiv förvaltningsorganisation ska utan onödigt dröjsmål besvara en användares förfrågan om licens och upplysa användaren om vilken information organisationen behöver för att kunna erbjuda en licens.

Efter att den kollektiva förvaltningsorganisationen har fått all relevant information av användaren ska organisationen utan onödigt dröjsmål antingen erbjuda en licens eller ge användaren ett skriftligt svar där det motiveras varför ingen licens erbjuds.

34 §

Skyldighet att förhandla om licensieringen i ärligt uppsåt

Kollektiva förvaltningsorganisationer och användare ska förse varandra med all information som behövs för licensiering av rättigheter och även i övrigt förhandla om licensieringen av rättigheter i ärligt uppsåt.

35 §

Krav som gäller licensieringsvillkoren

Licensieringsvillkoren ska baseras på objektiva och icke-diskriminerande kriterier. En kollektiv förvaltningsorganisation ska informera användaren om de grunder som har använts för fastställande av tarifferna.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

Rättsinnehavarna ska få skälig ersättning för användningen av rättigheterna. Tarifferna för ensamrätter och rättigheter till ersättning ska vara rimliga. När det bedöms huruvida upphovsrättsersättningarna är rimliga ska följande beaktas:

- 1) det ekonomiska handelsvärdet för användningen av rättigheterna med beaktande av användningens art och omfattning i fråga om verk och andra skyddade objekt,
- 2) det ekonomiska värdet för de tjänster som den kollektiva förvaltningsorganisationen tillhandahåller,
- 3) övriga omständigheter som inverkar på ersättningens rimlighet.

36 §

Experimentell licensiering

Om en ny typ av tjänst har varit tillgänglig för allmänheten i mindre än tre år är en kollektiv förvaltningsorganisation inte skyldig att fortsätta licensieringen av tjänsten efter denna provperiod på de villkor som varit i bruk under provperioden eller att på en annan tjänst av samma typ tillämpa de villkor som tillämpades vid denna experimentella licensiering.

37 §

Användarnas rättigheter vid skötseln av ärenden

En användare har rätt att sköta sina ärenden hos en kollektiv förvaltningsorganisation och att av organisationen få licensieringsvillkoren eller det skriftliga svaret enligt 33 § 2 mom. och den i 39 § avsedda informationen på finska eller svenska efter eget val.

En kollektiv förvaltningsorganisation ska ge användarna möjlighet att kommunicera med den på elektronisk väg. Om organisationen tillämpar ett elektroniskt system för rapportering av användningen av verk eller andra skyddade objekt, ska användarna erbjudas möjlighet att anlita systemet.

38 §

Rapportering av användningen

En användare ska förse en kollektiv förvaltningsorganisation, på det sätt som användaren och organisationen har kommit överens om, med sådan information om användningen av de rättigheter vilka organisationen representerar som användaren har tillgång till och som behövs för inkasering av upphovsrättsersättningarna och för fördelning och redovisning av utestående belopp till rättsinnehavare.

Den kollektiva förvaltningsorganisationen och användaren ska i så stor utsträckning som möjligt ta hänsyn till frivilliga branschnormer när de avtalar om hur informationen enligt 1 mom. ska lämnas.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

8 kap.

Insyn och informationsplikt

39 §

Kollektiva förvaltningsorganisationers skyldighet att ge information om repertoaren

En kollektiv förvaltningsorganisation ska på begäran och utan onödigt dröjsmål ge rättsinnehavare, användare och befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisationer som är parter i representationsavtal information om följande:

1) de verk eller andra skyddade objekt som den kollektiva förvaltningsorganisationen representerar direkt eller genom representationsavtal eller, om det inte är möjligt att specificera verken eller de andra skyddade objekten, de typer av verk och andra skyddade objekt som den representerar,

2) de rättigheter som den kollektiva förvaltningsorganisationen representerar,

3) de territorier som den kollektiva förvaltningsorganisationens rätt att bevilja licenser omfattar.

Om en kollektiv förvaltningsorganisation inte själv kan bevilja licens på grund av avsaknad av fullmakt, ska den ge användaren namnet på och kontaktuppgifterna till rättsinnehavaren, till den del den har kännedom om dem, förutsatt att rättsinnehavaren inte har förbjudit detta. Den kollektiva förvaltningsorganisationen ska också informera användaren om det är så att licens inte behövs på grund av att skyddstiden för ett verk eller ett annat skyddat objekt har löpt ut eller av någon annan orsak.

40 §

Kollektiva förvaltningsorganisationers skyldighet att offentliggöra information på sin webbplats

En kollektiv förvaltningsorganisation ska på sin webbplats offentliggöra och uppdatera följande information på finska och svenska:

- 1) den kollektiva förvaltningsorganisationens stadgar eller bolagsordning,
- 2) medlemskapsvillkoren,
- 3) villkoren för att återkalla en fullmakt att förvalta rättigheter,
- 4) namnen på ledamöterna i övervakningsorganet,
- 5) namnet på verkställande direktören eller den andra person som avses i 17 §,
- 6) standardvillkoren i licenser och tillämpliga tariffer, inklusive eventuella rabatter,
- 7) de allmänna principerna för redovisning av upphovsrättsersättningar till rättsinnehavare,
- 8) de allmänna principerna för förvaltningsavgifter,
- 9) de allmänna principerna för avdrag, annat än för förvaltningsavgifter, från upphovsrättsersättningar och från inkomster som härrör från investerade upphovsrättsersättningar,
- 10) en förteckning över representationsavtal och över de kollektiva förvaltningsorganisationer med vilka representationsavtal har ingåtts,
- 11) de allmänna principerna för användning av upphovsrättsersättningar som inte kan fördelas,

Betänkande KuUB 14/2016 rd

12) information om den kollektiva förvaltningsorganisationens förfarande för klagomålshandling som är tillgängligt för rättsinnehavare och användare, om förfarandet för alternativ tvistlösning samt om det domstolsförfarande som är tillämpligt på tvister.

Den kollektiva förvaltningsorganisationen ska lämna den information som avses i 1 mom. och uppgift om förändringar i den till den tillsynsmyndighet som avses i 54 § utan dröjsmål efter att informationen har offentliggjorts.

41 §

Årlig insynsrapport

En kollektiv förvaltningsorganisation ska sammanställa en årlig insynsrapport i enlighet med bilagan till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/26/EU om kollektiv förvaltning av upphovsrätt och närstående rättigheter och gränsöverskridande licensiering av rättigheter till musikaliska verk för användning på nätet på den inre marknaden. Insynsrapporten ska inbegripa en särskild rapport om de sociala, kulturella och utbildningsrelaterade tjänster som organisationen tillhandahåller. Bokslutsuppgifterna i den årliga insynsrapporten ska granskas i enlighet med bestämmelserna i revisionslagen (1141/2015), och revisionsberättelsen med eventuella reservationer ska återges i sin helhet i den årliga insynsrapporten. Som årlig insynsrapport enligt denna paragraf betraktas den kollektiva förvaltningsorganisationens bokslut och verksamhetsberättelse, vilka innehåller de uppgifter som avses i det nämnda direktivet.

Den kollektiva förvaltningsorganisationen ska offentliggöra den årliga insynsrapporten på sin webbplats inom åtta månader från utgången av organisationens räkenskapsperiod och där hålla den tillgänglig för allmänheten i minst fem år efter det år då rapporten offentliggjordes. Den kollektiva förvaltningsorganisationen ska inom den ovan föreskrivna tiden ge in insynsrapporten också till den i 54 § avsedda tillsynsmyndigheten.

Närmare bestämmelser om den information som ska ges i den årliga insynsrapporten enligt 1 mom. får utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

9 kap.

Gränsöverskridande licensiering av näträttigheter till musikaliska verk

42 §

Särskilt tillämpningsområde

Utöver det som föreskrivs annanstans i denna lag tillämpas bestämmelserna i detta kapitel på en kollektiv förvaltningsorganisation när den beviljar gränsöverskridande licenser för näträttigheter till musikaliska verk.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas emellertid inte

1) när en kollektiv förvaltningsorganisation beviljar gränsöverskridande licenser till nättjänster som enbart tillhandahåller tillgång till musikaliska verk i grafisk form,

2) när en kollektiv förvaltningsorganisation på basis av frivillig aggregering av de nödvändiga rättigheterna beviljar en gränsöverskridande licens för näträttigheter till musikaliska verk som ett

Betänkande KuUB 14/2016 rd

sändarföretag måste ha för att få tillgängliggöra för allmänheten sina radio- eller televisionsprogram samtidigt med den ursprungliga utsändningen eller efter den ursprungliga utsändningen,

3) på material som produceras av eller för sändarföretaget för att offentliggöras på nätet och som utgör komplement till den ursprungliga utsändningen av dess radio- eller televisionsprogram.

43 §

Förutsättningar att hantera gränsöverskridande licenser

En kollektiv förvaltningsorganisation som beviljar gränsöverskridande licenser för näträttigheter till musikaliska verk ska ha tillräckliga förutsättningar för en effektiv, korrekt och transparent elektronisk hantering av de uppgifter som behövs för förvaltningen av dessa licenser med avseende på identifiering av repertoaren och uppföljning av hur den används, fakturering av användare, inkassering av upphovsrättsersättningar och redovisning av dem till rättsinnehavare och för att lämna de uppgifter som avses i 39 §.

Närmare bestämmelser om krav som gäller kollektiva förvaltningsorganisationers förutsättningar att hantera information med avseende på de ändamål som nämns i 1 mom. får utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

44 §

Korrektheten hos uppgifter om repertoaren

En kollektiv förvaltningsorganisation som beviljar gränsöverskridande licenser för näträttigheter till musikaliska verk ska ha inrättat förfaranden som ger rättsinnehavare, andra kollektiva förvaltningsorganisationer och de rättsinnehavare som de företräder samt leverantörer av nättjänster möjlighet att begära att den kollektiva förvaltningsorganisationen korrigerar fel i följande uppgifter:

- 1) uppgifter för identifiering av musikaliska verk eller delar av dem,
- 2) uppgifter om de rättigheter som den kollektiva förvaltningsorganisationen förvaltar eller om rättsinnehavarna,
- 3) unika identifikatorer för rättsinnehavare och musikaliska verk,
- 4) inkonsekvenser i uppgifter som finns hos andra kollektiva förvaltningsorganisationer som beviljar gränsöverskridande licenser för näträttigheter till musikaliska verk.

Den kollektiva förvaltningsorganisationen ska utan onödigt dröjsmål korrigera en uppgift som konstaterats vara felaktig.

En kollektiv förvaltningsorganisation som beviljar gränsöverskridande licenser för näträttigheter till musikaliska verk ska ge rättsinnehavarna och befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisationer möjlighet att i elektronisk form lämna information om musikaliska verk, rättigheter som ska förvaltas, rättsinnehavare samt territorium.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

45 §

Korrekt och rättidig uppföljning av användningen

En kollektiv förvaltningsorganisation ska följa upp hur de näträttigheter till musikaliska verk som den helt eller delvis representerar används av de leverantörer av nättjänster som organisationen har beviljat en gränsöverskridande licens för dessa rättigheter.

Den kollektiva förvaltningsorganisationen ska erbjuda leverantörerna av nättjänster möjlighet att på elektronisk väg redogöra för den faktiska användningen av näträttigheter till musikaliska verk. Leverantörerna av nättjänster ska lämna en korrekt redogörelse för den faktiska användningen av sådana verk.

Den kollektiva förvaltningsorganisationen får vägra att godta en redogörelse från en leverantör av nättjänster i det format som leverantören har valt, om den kollektiva förvaltningsorganisationen tillhandahåller möjlighet att lämna redogörelsen med användning av åtminstone en metod där branschnormer som är internationella eller i allmänt bruk i Europeiska unionen följs vid den elektroniska utväxlingen av uppgifter.

46 §

Elektronisk fakturering

En kollektiv förvaltningsorganisation ska fakturera en leverantör av nättjänster på elektronisk väg med hjälp av åtminstone ett sådant faktureringsformat där branschnormer som är internationella eller i allmänt bruk i Europeiska unionen följs.

Fakturan ska innehålla specificerade uppgifter om de verk och rättigheter som har licensierats helt eller delvis och om den faktiska användningen av rättigheter, i den utsträckning detta är möjligt på grundval av den information som leverantören av nättjänster har lämnat och det format som använts för att lämna denna information.

Leverantören av nättjänster får inte vägra att godta en faktura på grund av formatet, om fakturan följer branschnormen enligt 1 mom.

47 §

Korrekt och rättidig fakturering

En kollektiv förvaltningsorganisation ska fakturera en leverantör av nättjänster korrekt och utan dröjsmål efter att en redogörelse för den faktiska användningen av näträttigheterna till ett musikaliskt verk har getts på det sätt som avses i 45 §.

48 §

Förfaranden för att ifrågasätta fakturans korrekthet

En kollektiv förvaltningsorganisation ska ge en leverantör av nättjänster tillgång till ett lämpligt förfarande för att ifrågasätta fakturans korrekthet, om leverantören erhåller flera fakturor från

Betänkande KuUB 14/2016 rd

en eller flera kollektiva förvaltningsorganisationer för samma näträttigheter till ett och samma musikaliska verk.

49 §

Korrekt och rättidig redovisning till rättsinnehavare

En licensbeviljande kollektiv förvaltningsorganisation ska fördela upphovsrättsersättningar till rättsinnehavare eller till befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisationer korrekt och utan dröjsmål på basis av den redogörelse som avses i 45 §, efter att leverantören av nättjänster har betalat ersättningen till den licensbeviljande kollektiva förvaltningsorganisationen.

Följande information ska ingå i den redovisning som den licensbeviljande kollektiva förvaltningsorganisationen ska lämna rättsinnehavaren eller den befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisationen:

- 1) perioden för den användning av rättigheter som ligger till grund för ersättningarna till rättsinnehavarna och de territorier där användningen ägt rum,
- 2) inkasserade ersättningar, avdrag som gjorts och fördelade ersättningar för varje näträttighet till ett musikaliskt verk som rättsinnehavarna har befullmäktigat organisationen att representera helt eller delvis,
- 3) ersättningar som den licensbeviljande kollektiva förvaltningsorganisationen har inkasserat för rättsinnehavarna, avdrag som den har gjort och ersättningar som den har fördelat uppdelat efter respektive leverantör av nättjänster.

Den befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisationen svarar för att ersättningarna betalas ut och att den information som avses i 2 mom. lämnas till de rättsinnehavare som den företräder, om något annat inte avtalas de kollektiva förvaltningsorganisationerna emellan.

50 §

Avtal mellan kollektiva förvaltningsorganisationer om gränsöverskridande licensiering

Ett representationsavtal mellan kollektiva förvaltningsorganisationer genom vilket en kollektiv förvaltningsorganisation ger en annan kollektiv förvaltningsorganisation fullmakt att bevilja gränsöverskridande licenser för näträttigheter till musikaliska verk får inte innebära ensamrätt att bevilja licenser för verken.

Den licensbeviljande kollektiva förvaltningsorganisationen ska underrätta den befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisation om de huvudsakliga villkoren för licensiering av de näträttigheter som fullmakten omfattar. Denna information inbegriper följande:

- 1) rättigheternas användningssätt,
- 2) alla villkor som hör samman med eller påverkar licensavgiften,
- 3) licensens löptid,
- 4) den licensbeviljande kollektiva förvaltningsorganisationens räkenskapsperioder,
- 5) det territorium som licensen omfattar,
- 6) andra villkor för licensieringen som har en väsentlig inverkan på licensiering av de rättigheter som fullmakten omfattar.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

Den befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisation ska underrätta de rättsinnehavare som den företräder om representationsavtalets löptid, kostnaderna för de tjänster som den licensbeviljande kollektiva förvaltningsorganisationen tillhandahåller och andra centrala avtalsvillkor.

51 §

Skyldighet att representera en annan kollektiv förvaltningsorganisation vid gränsöverskridande licensiering

En kollektiv förvaltningsorganisation är skyldig att på begäran åta sig att representera en annan kollektiv förvaltningsorganisationens repertoar, om den i fråga om musikaliska verk redan beviljar eller erbjuder sig att bevilja gränsöverskridande licenser för näträttigheter i samma rättighetskategori för andra organisationers del och om organisationen som framställt begäran inte själv beviljar eller erbjuder sig att bevilja gränsöverskridande licenser för näträttigheter till musikaliska verk. Den kollektiva förvaltningsorganisationen ska besvara begäran skriftligen och utan onödigt dröjsmål.

Om den kollektiva förvaltningsorganisationen i enlighet med 1 mom. åtar sig att representera en annan kollektiv förvaltningsorganisationens repertoar ska den

- 1) i alla sina erbjudanden till leverantörer av nättjänster inkludera den befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisationens repertoar,
- 2) förvalta den befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisationens repertoar på samma villkor som den tillämpar för den egna repertoaren,
- 3) bestämma en förvaltningsavgift som inte överskrider de skäligen kostnaderna för förvaltningen.

Den befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisationen ska ge den licensbeviljande kollektiva förvaltningsorganisationen tillgång till den information om musikrepertoaren som krävs för att bevilja gränsöverskridande licenser för näträttigheter till musikaliska verk. Om informationen är otillräcklig eller tillhandahålls i en sådan form som gör att den licensbeviljande kollektiva förvaltningsorganisationen inte kan uppfylla kraven i 43—49 §, har den licensbeviljande kollektiva förvaltningsorganisationen rätt att debitera den befullmäktigande kollektiva förvaltningsorganisationen för de skäligen kostnader som uppfyllandet av dessa krav föranleder eller att utesluta de verk för vilkas del informationen är otillräcklig eller oanvändbar.

52 §

Tillträde till gränsöverskridande licensiering

En rättsinnehavare kan återta en fullmakt att förvalta gränsöverskridande licenser för näträttigheter till musikaliska verk som rättsinnehavaren har gett till en kollektiv förvaltningsorganisation och vidmakthålla organisationens fullmakt att förvalta rättigheterna i fråga om icke gränsöverskridande licensiering, om organisationen inte senast den 10 april 2017 beviljar eller erbjuder sig att bevilja gränsöverskridande licenser för näträttigheter till musikaliska verk och inte heller låter en annan kollektiv förvaltningsorganisation representera dessa rättigheter.

Ett sådant återtagande av en fullmakt som avses i 1 mom. träder i kraft omedelbart.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

10 kap.

Myndighetstillsyn

53 §

Anmälan om kollektiv förvaltning av upphovsrätt

En kollektiv förvaltningsorganisation ska göra en anmälan till Patent- och registerstyrelsen innan den inleder verksamhet enligt denna lag.

Anmälan ska innehålla

- 1) den kollektiva förvaltningsorganisationens namn och kontaktuppgifter,
- 2) namnet på den person som avses i 17 §,
- 3) en beskrivning av de typer av verk och andra skyddade objekt som den kollektiva förvaltningsorganisationen representerar och en beskrivning av de rättigheter som representeras,
- 4) uppgift om huruvida den kollektiva förvaltningsorganisationen har för avsikt att erbjuda eller bevilja gränsöverskridande licenser av närrättigheter till musikaliska verk.

54 §

Tillsynsmyndighet

Tillsynsmyndigheten ska

1) ha tillsyn över att de kollektiva förvaltningsorganisationer som är etablerade i Finland och deras medlemssammanslutningar följer bestämmelserna i denna lag vid kollektiv förvaltning av rättigheter,

2) ge kollektiva förvaltningsorganisationer och andra parter råd i frågor som anknyter till tillämpning av bestämmelserna i denna lag och främja iakttagandet av god praxis i verksamhet som omfattas av denna lag,

3) på det sätt som föreskrivs i artikel 37 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/26/EU om kollektiv förvaltning av upphovsrätt och närstående rättigheter och gränsöverskridande licensiering av rättigheter till musikaliska verk för användning på nätet på den inre marknaden besvara en begäran från en myndighet i en annan medlemsstat om information angående verksamheten hos kollektiva förvaltningsorganisationer som är etablerade i Finland,

4) i samarbete med undervisnings- och kulturministeriet följa upp hur den kollektiva förvaltningen utvecklas i Finland och förse Europeiska kommissionen med den information som denna behöver om den kollektiva förvaltningen och dess utveckling samt delta i annat myndighetssamarbete inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet på det sätt som föreskrivs i det direktiv som nämns i 3 punkten.

Patent- och registerstyrelsen har tillsyn över efterlevnaden av denna lag.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

55 §

Myndighetssamarbete

Patent- och registerstyrelsen och Konkurrens- och konsumentverket ska samarbeta med varandra på ett ändamålsenligt sätt vid skötseln av tillsynsuppgifter som riktar sig till kollektiva förvaltningsorganisationer och följer av denna lag och konkurrenslagen.

Arbets- och näringsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet och Patent- och registerstyrelsen ska samarbeta med varandra på ett ändamålsenligt sätt för att organisera uppgifterna enligt denna lag och för att tillämpa denna lag i ärenden som hör till undervisnings- och kulturministeriets behörighet enligt upphovsrättslagen.

56 §

Inledande av tillsynsärenden

Till Patent- och registerstyrelsen får riktas en begäran om åtgärder i fråga om en kollektiv förvaltningsorganisations förfarande eller försummelse som strider mot bestämmelserna i denna lag. Begäran om åtgärder ska innehålla en beskrivning av det förfarande eller den försummelse som anses vara klandervärd.

Patent- och registerstyrelsen kan också på eget initiativ vidta tillsynsåtgärder som avses i denna lag.

57 §

Ärendenas angelägenhetsordning och lämnande av ett ärende utan prövning

Patent- och registerstyrelsen kan lämna ett ärende som gäller en kollektiv förvaltningsorganisations förfarande eller försummelse utan prövning, om

- 1) begäran om åtgärder är uppenbart ogrundad,
- 2) den kollektiva förvaltningsorganisationen har vidtagit åtgärder för att rätta till saken,
- 3) den kollektiva förvaltningsorganisationens förfarande eller försummelse har endast ringa inverkan på uppnåendet av syftet med denna lag,
- 4) det med anledning av ett tviste- eller brottmål som är anhängigt vid domstol och gäller samma förfarande inte anses behövligt att vidta åtgärder för att skydda enskilt eller allmänt intresse,
- 5) ärendet är anhängigt också vid Konkurrens- och konsumentverket och det inte anses behövligt att vidta ytterligare åtgärder.

Beslut om att lämna ärendet utan prövning ska fattas utan dröjsmål.

58 §

Rätt att få upplysningar och göra inspektioner

Patent- och registerstyrelsen har på begäran rätt att av kollektiva förvaltningsorganisationer, och av sammanslutningar och stiftelser som för deras räkning utför uppgifter som grundar sig på

Betänkande KuUB 14/2016 rd

denna lag, få alla de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Patent- och registerstyrelsen har rätt att för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den utföra inspektioner annanstans än i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Patent- och registerstyrelsen har rätt att avgiftsfritt få kopior av handlingar som ska granskas och utskrifter eller kopior av uppgifter och upptagningar som finns i datasystem.

59 §

Rätt för revisorer att lämna upplysningar till tillsynsmyndigheten

En kollektiv förvaltningsorganisations revisor får underrätta tillsynsmyndigheten om sådana omständigheter eller beslut som rör den kollektiva förvaltningsorganisationen och som revisorn har fått kännedom om vid skötseln av sitt uppdrag. Revisorn får också ge in till tillsynsmyndigheten en kopia av ett sådant revisionsprotokoll som avses i 3 kap. 7 § i revisionslagen.

60 §

Anmärkning och varning samt vite

Patent- och registerstyrelsen kan, när den sköter uppgifter enligt denna lag, ge en skriftlig eller muntlig anmärkning eller en skriftlig varning till den som bryter mot denna lag eller överträder bestämmelser eller beslut som har meddelats med stöd av den och ålägga denne att avhjälpa fel eller försummelser inom en skälig tid.

En varning kan ges, om en anmärkning inte kan anses vara tillräcklig med hänsyn till de samlade omständigheter som framgår av ärendet.

Patent- och registerstyrelsen kan förena ett beslut som avses i 1 mom. med vite.

61 §

Sökande av ändring

Ändring i beslut som Patent- och registerstyrelsen har meddelat med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Patent- och registerstyrelsens beslut ska iakttas även om det överklagas, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Patent- och registerstyrelsen har rätt att genom besvär söka ändring i ett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt ett beslut av Patent- och registerstyrelsen.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

62 §

Delegationen för utveckling av kollektiv förvaltning av upphovsrätt

Statsrådet tillsätter för viss tid en delegation som ska bestå av företrädare för de kollektiva förvaltningsorganisationerna, rättsinnehavarna, användarna och myndigheterna. Delegationen har till uppgift att

1) följa och bedöma utvecklingen av praxis i fråga om kollektiv förvaltning av upphovsrätt och närstående rättigheter,

2) främja iakttagandet av god praxis och lämna rekommendationer om tillvägagångssätten och branschnormerna,

3) främja utnyttjandet av förfaranden för alternativ tvistlösning vid hantering av tvister som omfattas av denna lag,

4) i övrigt bistå undervisnings- och kulturministeriet och Patent- och registerstyrelsen i ärenden som omfattas av denna lag och av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/26/EU om kollektiv förvaltning av upphovsrätt och närstående rättigheter och gränsöverskridande licensiering av rättigheter till musikaliska verk för användning på nätet på den inre marknaden.

Närmare bestämmelser om delegationens sammansättning, mandattid och uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

63 §

Ansvar för kollektiva förvaltningsuppdrag som läggs ut på entreprenad

Det som i denna lag föreskrivs om kollektiva förvaltningsorganisationers eller oberoende förvaltningsorganisationers verksamhet tillämpas också på andra sammanslutningar och stiftelser som bedriver verksamhet enligt denna lag och som en kollektiv förvaltningsorganisation eller en oberoende förvaltningsorganisation direkt, indirekt, helt eller delvis äger eller har bestämmande inflytande i.

Om en kollektiv förvaltningsorganisation eller en oberoende förvaltningsorganisation med stöd av avtal eller något motsvarande arrangemang har överfört en uppgift som enligt denna lag hör till den till en sammanslutning eller en stiftelse som den inte äger och inte heller har bestämmande inflytande i, svarar den organisation som överfört uppgiften för att uppgiften utförs i enlighet med denna lag.

64 §

Skyldighet för kollektiva förvaltningsorganisationer att hantera klagomål

Om en kollektiv förvaltningsorganisation av en medlem, en rättsinnehavare som organisationen företräder eller en annan kollektiv förvaltningsorganisation har fått in ett klagomål över ett

Betänkande KuUB 14/2016 rd

förfarande, en försummelse eller ett beslut av organisationen som inverkar på den klagandes rättigheter eller förmåner enligt denna lag, ska organisationen svara på klagomålet.

Den kollektiva förvaltningsorganisationen ska inom skälig tid ge ett skriftligt svar med anledning av klagomålet. Ett avvisande svar ska motiveras.

65 §

Förbjudna avtalsvillkor och förfaranden

En kollektiv förvaltningsorganisation får inte **använda** ett avtalsvillkor eller förfara på ett sätt som ~~står i strid med 35 § eller som~~ är oskäligt för sådana medlemmar i den kollektiva förvaltningsorganisationen, sådana av den kollektiva förvaltningsorganisationen företrädde rättsinnehavare, sådana användare eller sådana andra kollektiva förvaltningsorganisationer som är den andra parten i ett avtal **eller som för användarnas del står i strid med 35 §**. När oskäligheten bedöms ska hänsyn tas till det behov av skydd som denna andra avtalspart har till följd av sin svagare ställning och övriga omständigheter som inverkar på saken.

66 §

Meddelande av förbud

Marknadsdomstolen kan förbjuda en kollektiv förvaltningsorganisation att **använda** ett avtalsvillkor eller förfarande som är förbjudet enligt 65 §. Förbudet ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är onödigt.

Ett förbud och ett vite får, om det finns särskilda skäl, meddelas att gälla också en juridisk person som handlar för den kollektiva förvaltningsorganisationens räkning.

67 §

Behörig domstol i tvistemål

~~Tvistemål som grundar sig på 2, 7 och 9 och 11 kap. ska handläggas av marknadsdomstolen; och tvistemål som grundar sig på 3—6 och 8 kap. ska handläggas av tingsrätten.~~

Tvistemål som grundar sig på 3—6 och 8 kap. ska handläggas av tingsrätten. (Nytt)

12 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

68 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den **1 januari 2017**.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

69 §

Övergångsbestämmelser

En kollektiv förvaltningsorganisation som vid ikraftträdandet av denna lag bedriver sådan kollektiv förvaltning av upphovsrätt som avses i denna lag ska ge en anmälan enligt 53 § inom en månad från ikraftträdandet av lagen.

Om en fullmakt enligt 5 § har getts före ikraftträdandet av denna lag, ska den information som avses i 9 § ges till rättsinnehavaren **inom tre månader från ikraftträdandet av lagen**. Ett villkor i en fullmakt som har getts före ikraftträdandet av denna lag är ogiltigt, om det strider mot bestämmelserna i denna lag.

~~En kollektiv förvaltningsorganisation ska sammanställa och offentliggöra en årlig insynsrapport enligt 41 § senast för den hela räkenskapsperiod som börjar efter ikraftträdandet av lagen. När det gäller den räkenskapsperiod som pågår vid ikraftträdandet kan en kollektiv förvaltningsorganisation, i stället för en insynsrapport, i enlighet med 41 § 2 mom. offentliggöra i 18 § 2 mom. avsedda individuella redogörelser för bindningarna samt sin verksamhetsberättelse och sitt bokslut enligt bokföringslagen (1336/1997) vilka har granskats i enlighet med revisionslagen.~~

Om stadgarna eller bolagsordningen för en kollektiv förvaltningsorganisation som har registrerats före ikraftträdandet av denna lag innehåller bestämmelser som strider mot denna lag, ska bestämmelserna i denna lag iakttas i stället för dem. Stadgarna eller bolagsordningen ska **inom sex månader från ikraftträdandet av denna lag** ändras i överensstämmelse med **lagen**.

Sammansättningen av en styrelse eller ett förvaltningsråd som har utsetts före ikraftträdandet av **denna lag** ska **inom sex månader från ikraftträdandet av lagen** ändras i överensstämmelse med denna lag.

En kollektiv förvaltningsorganisation ska senast ett år efter ikraftträdandet av denna lag börja iakttä bestämmelserna i 10, 37 och 40 § om användning av finska och svenska.

2.

Lag

om ändring av lagen om rättegång i marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013) 1 kap. 2 § 2 mom. 2 punkten, 5 § 1 och 2 mom. samt 6 § 2 mom. 3 punkten, 4 kap. 1 § 2 mom. och 17 §, 5 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten och 4 mom., 3 §, 9 § 2 mom., 15 § 1 mom., 6 kap. 1 § 1 mom., 2 §, 3 § 1 mom. och 8 § 1 mom. samt 7 kap. 4 § 1 mom., och

Betänkande KuUB 14/2016 rd

fogas till 1 kap. 4 § ett nytt 4 mom., till 6 § 2 mom. en ny 4 punkt och till 5 kap. 2 § 1 mom. en ny 8 punkt som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Konkurrens- och tillsynsärenden

Marknadsdomstolen handlägger som konkurrens- och tillsynsärenden också följande ärenden som hör till dess behörighet:

2) ärenden som gäller påförande av påföljdsavgift enligt 334 § i informationssam-hälsbalken (917/2014),

4 §

Mål och ärenden som gäller industriella rättigheter och upphovsrätt

Marknadsdomstolen handlägger som mål och ärenden som gäller industriella rättigheter och upphovsrätt även tvistemål som hör till dess behörighet enligt lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt (/).

5 §

Behörighet i tvistemål som hänför sig till ett mål som gäller industriella rättigheter eller upphovsrätt

I samband med ett tvistemål som hör till dess behörighet enligt någon lag som nämns i 4 § 1 mom. 1—10, 13 eller 15 punkten eller i 2 eller 4 mom. får marknadsdomstolen pröva även något annat tvistemål, om käranden väcker talan samtidigt mot samma svarande eller mot olika svarande och käromålen stöder sig på väsentligen samma grund. Av särskilda skäl kan marknadsdomstolen pröva ett sådant annat tvistemål fastän talan inte har väckts samtidigt. Talan måste i så fall väckas innan förberedelsen enligt 5 kap. 28 § 1 mom. i rättegångsbalken har förklarats avslutad eller innan en utsatt tid enligt 5 kap. 22 § i rättegångsbalken har löpt ut, om parten har förelagts en utsatt tid.

I samband med ett tvistemål som hör till dess behörighet enligt någon lag som nämns i 4 § 1 mom. 1—10, 13 eller 15 punkten eller i 2 eller 4 mom., får marknadsdomstolen pröva även ett

Betänkande KuUB 14/2016 rd

genkäromål som svaranden har väckt mot käranden i något annat mål, om genkäromålet gäller samma sak som huvudkäromålet eller en sak som har samband med det målet.

— — — — —

6 §

Marknadsrättsliga ärenden

— — — — —

Som marknadsrättsliga ärenden handlägger marknadsdomstolen också följande ärenden som hör till dess behörighet:

— — — — —

3) ärenden som avses i 330 § 2 mom. i informationssamhällsbalken och övervakas av konsumentombudsmannen,

4) ärenden som gäller meddelande av förbud enligt 66 § i lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt ~~och där det yrkas att ett avtalsvillkor eller förfarande ska förbjudas eftersom det, inom branschen och i avtalssituationerna i fråga, typiskt sett är oskäligt mot de rättsinnehavare, användare eller andra kollektiva förvaltningsorganisationer som är avtalsparter.~~

4 kap.

Handläggning av mål och ärenden som gäller industriella rättigheter och upphovsrätt

1 §

Kapitlets tillämpningsområde

— — — — —

Ett tvistemål eller ansökningsärende som hör till marknadsdomstolens behörighet enligt någon lag som nämns i 1 kap. 4 § 1 mom. 1—10, 13 och 15 punkten och i 2 och 4 mom. (*ett tvistemål eller ansökningsärende som gäller industriella rättigheter eller upphovsrätt*) samt ett tvistemål som avses i det kapitlets 5 § ska handläggas i marknadsdomstolen på det sätt som föreskrivs i 17—24 §.

17 §

Tillämpning av rättegångsbalken

Om inte något annat följer av denna lag eller, i fråga om ett tvistemål eller ansökningsärende som gäller industriella rättigheter eller upphovsrätt, av någon lag som nämns i 1 kap. 4 § 1 mom. 1—10, 13 eller 15 punkten eller i 2 eller 4 mom., tillämpas på handläggningen i marknadsdomstolen av de tvistemål och ansökningsärenden som hör till marknadsdomstolens behörighet enligt de lagar som anges i de nämnda bestämmelserna samt av de tvistemål som avses i det kapitlets 5 § vad som i rättegångsbalken föreskrivs om handläggningen av tvistemål och ansökningsärenden i tingsrätten.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

5 kap.

Handläggning av marknadsrättsliga ärenden

2 §

Vem som har rätt att väcka ett ärende

Ansökan enligt 1 § får göras av

7) en utländsk organisation eller myndighet i ärenden som avses i lagen om gränsöverskridande förbudsförfarande, enligt vad som föreskrivs närmare i den lagen,

8) en fysisk eller juridisk person på vilken ett avtalsvillkor eller förfarande som avses i 65 § i lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt skulle tillämpas eller en registrerad förening som bevakar näringsidkarnas intressen och som har förhandlat fram avtalet i fråga för en eller flera näringsidkare som den representerar, i ärenden som gäller meddelande av förbud enligt 66 § i den lagen.

I ärenden som avses i 330 § 2 mom. i informationssamhällsbalken får ansökan enligt 1 § i detta kapitel göras av konsumentombudsmannen.

3 §

Subsidiär rätt att väcka ärenden

Om konsumentombudsmannen vägrar att till marknadsdomstolen föra ett ärende som avses i konsumentskyddslagen, lagen om Konkurrens- och konsumentverket, 13 § 1 mom. i lagen om indrivning av fordringar eller 330 § 2 mom. i informationssamhällsbalken och som gäller förbud mot en marknadsföringsåtgärd, ett avtalsvillkor eller ett indrivningsförfarande, får ansökan enligt 1 § göras av en registrerad förening som bevakar löntagarnas och konsumenternas intressen.

9 §

Handläggning av ett yrkande på temporärt förbud

Ett yrkande av konsumentombudsmannen på att ett temporärt förbud ska meddelas i ett ärende som avses i konsumentskyddslagen, lagen om Konkurrens- och konsumentverket, 13 § 1 mom. i lagen om indrivning av fordringar eller 330 § 2 mom. i informationssamhällsbalken får avgöras även om yrkandet inte har kunnat delges den som yrkandet riktar sig mot.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

15 §

Ersättning av statens medel

Till den som hörts i marknadsdomstolen som vittne eller sakkunnig i ärenden som avses i konsumentskyddslagen, lagen om Konkurrens- och konsumentverket, 13 § 1 mom. i lagen om indrivning av fordringar, lagen om gränsöverskridande förbudsförfarande och 330 § 2 mom. i informationssamhällsbalken betalas ersättning av statens medel enligt vad som föreskrivs i lagen om bestridande av bevisningskostnader med statens medel (666/1972).

— — — — —

6 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Handläggning av tvistemål som gäller industriella rättigheter och upphovsrätt i samma rättegång

Tvistemål mellan samma eller olika parter och som hör till marknadsdomstolens behörighet enligt de lagar som nämns i 1 kap. 4 § 1 mom. 1—10, 13 och 15 punkten samt i 2 och 4 mom. kan handläggas i samma rättegång, om detta främjar utredningen av målen.

— — — — —

2 §

Handläggning av ett tvistemål som gäller industriella rättigheter och upphovsrätt och ett annat tvistemål i samma rättegång

Ett tvistemål som hör till marknadsdomstolens behörighet enligt någon lag som nämns i 1 kap. 4 § 1 mom. 1—10, 13 eller 15 punkten eller i 2 eller 4 mom. och ett tvistemål enligt 5 § i det kapitlet ska handläggas i samma rättegång.

Om talan enligt 1 kap. 5 § 2 mom. väcks efter att förberedelsen i ett tvistemål som avses i det kapitlets 4 § 1 mom. 1—10, 13 eller 15 punkt eller i 2 eller 4 mom. har förklarats avslutad i enlighet med 5 kap. 28 § 1 mom. i rättegångsbalken, får marknadsdomstolen handlägga tvistemålen separat, om de inte utan olägenhet kan handläggas i samma rättegång. Marknadsdomstolen kan förfara på samma sätt om talan enligt 1 kap. 5 § 2 mom. väcks efter att den tid som enligt 5 kap. 22 § i rättegångsbalken har satts ut för en part har löpt ut.

Betänkande KuUB 14/2016 rd

3 §

Handläggning av ett tvistemål som gäller industriella rättigheter eller upphovsrätt och ett marknadsrättsligt ärende i samma rättegång

Ett tvistemål som hör till marknadsdomstolens behörighet enligt någon lag som nämns i 1 kap. 4 § 1 mom. 1—10, 13 eller 15 punkten eller i 2 eller 4 mom. och ett marknads-rättsligt ärende får handläggas i samma rättegång, om de har anknytning till varandra och kan handläggas tillsammans utan olägenhet.

— — — — —

8 §

Avkunnande eller meddelande av avgöranden i andra mål och ärenden

I tvistemål och ansökningsärenden som hör till marknadsdomstolens behörighet enligt de lagar som nämns i 1 kap. 4 § 1 mom. 1—10, 13 och 15 punkten och i 2 och 4 mom., i tvistemål enligt det kapitlets 5 § och i marknadsrättsliga ärenden avkunnas marknadsdomstolens avgörande efter att beslutsöverläggningen har avslutats eller meddelas avgörandet i marknadsdomstolens kansli. Ett avgörande som har avkunnats dateras dagen för avkunnandet och ett avgörande som har meddelats i kansliet dateras den dag då det finns tillgängligt för parterna.

— — — — —

7 kap.

Sökande av ändring i marknadsdomstolens avgöranden

4 §

Sökande av ändring i tvistemål och ansökningsärenden som gäller industriella rättigheter och upphovsrätt samt i marknadsrättsliga ärenden

Ändring i ett avgörande av marknadsdomstolen i ett tvistemål eller ansökningsärende som hör till marknadsdomstolens behörighet enligt någon lag som nämns i 1 kap. 4 § 1 mom. 1—10, 13 eller 15 punkten eller i 2 eller 4 mom., i ett tvistemål enligt 1 kap. 5 § samt i ett marknadsrättsligt ärende får sökas genom besvär hos högsta domstolen, om högsta domstolen meddelar besvärstillstånd med stöd av 30 kap. 3 § i rättegångsbalken.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

3.

Lag

om ändring av 39 § i konkurrenslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i konkurrenslagen (948/2011) 39 §, sådan den lyder i lag 592/2013, som följer:

39 §

Utlämnande av sekretessbelagda handlingar till vissa myndigheter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Konkurrens- och konsumentverket rätt att lämna ut en sådan sekretessbelagd handling som avses i 24 § i den lagen och som verket fått eller upprättat i samband med skötseln av sina uppgifter enligt denna lag till Finansinspektionen, Energimarknadsverket, Kommunikationsverket och Patent- och registerstyrelsen, om det är nödvändigt för skötseln av deras uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

4.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om Patent- och registerstyrelsen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Patent- och registerstyrelsen (578/2013) 2 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1144/2015, som följer:

Betänkande KuUB 14/2016 rd

2 §

Uppgifter

Patent- och registerstyrelsen handlägger ärenden som gäller patent, kretsmönster för integrerade kretsar, nyttighetsmodellrätt, mönsterrätt, varumärke, företagsinteckning, handelsregistret, föreningsregistret, stiftelseregistret, tillsyn över stiftelser enligt stiftelselagen (487/2015), tillsyn enligt lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt (/), offentliggörande av bokslutshandlingar, firma och revisionstillsyn enligt revisionslagen (1141/2015) samt tillhandahåller informationstjänster i anslutning till dessa uppgifter.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

— — — — —

Helsingfors 25.11.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuomo Puumala cent
vice ordförande Sanna Lauslahti saml
medlem Ritva Elomaa saf
medlem Eeva-Johanna Eloranta sd
medlem Jukka Gustafsson sd
medlem Laura Huhtasaari saf
medlem Marisanna Jarva cent
medlem Ilkka Kantola sd
medlem Kimmo Kivelä saf
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Mikaela Nylander sv
medlem Ulla Parviainen cent
medlem Saara-Sofia Sirén saml
medlem Jani Toivola gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Kaj Laine.